

Ks. WŁADYSŁAW WIERCISZEWSKI

ŻYWOTY ŚWIĘTYCH

TOM PIERWSZY
WIEKI PRZEŚLADOWANIA

ŚW. KORNELIUSZ
BISKUP CEZAREJSKI

KRAKÓW 2023

www.ultramontes.pl

ŻYWOTY ŚWIĘTYCH

Ks. WŁADYSŁAW WIERCISZEWSKI

TOM PIERWSZY WIEKI PRZEŚLADOWANIA

ŚW. KORNELIUSZ BISKUP CEZAREJSKI

W pierwszych początkach nauczania przez Apostołów, kiedy jeszcze sami tylko żydzi, jako lud wybrany, lud Boży, nawracali się do Jezusa Chrystusa a poganom Apostołowie Ewangelii opowiadać nie zaczęli, w największym mieście Palestyny, w Cezarei (1) stała załogą rzymskiego cesarza rota włoska, której setnik tj. dowódca stu żołnierzy, nazywał się Korneliusz. Poganin, ale sprawiedliwy, pobożny i miłosierny i cała rodzina bojąca się Boga. Modlitwy nigdy nie opuszczał i pewnego razu, według zwyczaju żydowskiego (2), o godzinie dziewiątej tj. o naszej trzeciej popołudniu, modląc się, miał widzenie. Zobaczył anioła, który wszedł do jego mieszkania i zawołał na niego po imieniu: *Korneliuszu!* Przestraszył się widokiem anioła i rzekł: *Czego chcesz Panie?* Anioł odpowiedział: *Modlitwy twoje i jałmużny twoje, wstąpiły na pamięć przed oczyma Bożymi. A teraz poślij ludzi do Joppy (3) i przywołaj Szymona niejakiego, co go zowią Piotrem. Ten stoi gospodą u niejakiego Szymona skórnika, którego dom jest przy morzu, tenci tj. Piotr powie ci, co masz czynić* (Dz. Ap. X, 3-6).

To było poselstwo od Boga przez anioła do Korneliusza. Posłuszny rozkazowi Bożemu, natychmiast widzenie swoje i rozkaz który otrzymał, to wszystko opowiedział dwom domownikom swoim i jednemu pobożnemu żołnierzowi z tych, których miał pod swoim dowództwem i wszystkich trzech posłał do Joppy. Wtenczas kiedy oni puścili się w drogę do Joppy Piotra szukając, księżę Apostołów z miasta Lyddy, w którym odwiedziwszy chrześcijan,

niejakiego Eneasza od ośmiu lat porażonego uzdrowił, przybył do Joppy, gdzie wskrzesił do życia wdowę Tabitę i zamieszkał u Szymona skórnika.

Św. Piotr naówczas nie otrzymał jeszcze od Boga posłannictwa do pogan i zdawało mu się jak wszystkim zresztą izraelitom którzy w Jezusa Chrystusa uwierzyli, że i sam obowiązany jest przestrzegać pewnych przepisów prawa Mojżeszowego np. uważał niektóre pokarmy jako zakazane do jedzenia, i że poganie bez obrzezania ochrzczeni być nie mogą. Z tym mniemaniem co do powołania do wiary Chrystusowej samych tylko żydów, trzymając się starożytnego zwyczaju Hebrajczyków, którzy modlili się na podniesionych miejscach, wtenczas właśnie, kiedy wysłańcy z Cezarei zbliżali się do Joppy, poszedł do górnej części domu Symona i począł się modlić. Po modlitwie łaknął i chciał jeść. Kiedy w domu Szymona gotowali mu pokarm, przyszło nań zachwycenie. Widział niebo nad sobą otwarte i zstępujące naczynie jakieś, jakby prześcieradło wielkie, za cztery końce spuszczone z nieba ku ziemi. W tym prześcieradle były wszystkie czworonożne zwierzęta i ziemiopłazy i ptaki. I usłyszał głos do niego mówiący: *Wstań Piotrze, zabijaj i jedz*. A Piotr odpowiedział: *Nie daj tego Panie, gdyżem nigdy nie jadł nic pospolitego i nieczystego* tj. takiego, czego prawo Mojżeszowe żydom jeść nie pozwalało. A głos z nieba na to mu odpowiedział: *Co Bóg oczyścił, ty nie nazywaj pospolitym*. A to się po trzykroć stało, tj. po trzy razy prześcieradło się ku niemu spuszczało i głos z nieba do niego przemawiał. I zaraz po tym to naczynie w kształcie prześcieradła wzięte jest do nieba.

Łaknięcie, które miał św. Piotr, oznaczało, iż powinien pragnąć i starać się o nawrócenie pogan i około ich zbawienia pracować. Mnogość rozmaitych zwierząt w prześcieradle była figurą a zapowiedzią mnóstwa wielkiego pogan, którzy się z Korneliuszem do Jezusa Chrystusa nawrócą. Głos z nieba który mówił do św. Piotra: *Co Bóg oczyścił, ty tego nie nazywaj nieczystym*, oznaczał sprawiedliwość, miłosierdzie i cnoty Korneliusza i jego rodziny, które się podobały Bogu i dlatego Bóg ulitował się nad setnikiem i jego rodziną i przygotował ich do przyjęcia sakramentu odrodzenia.

Gdy Piotr rozmyślał o tym widzeniu, co by ono znaczyło, u drzwi domu Szymonowego stanęli ci trzej od Korneliusza posłańcy, pytając się, azali w domu tym nie mieszka Szymon, którego zowią Piotrem. Wtenczas do Piotra rozmyślającego o znaczeniu tego widzenia Duch Święty natchnieniem powiedział: *Oto cię szukają trzej mężowie. Wstań i znijdź* (był bowiem ciągle w górnej części domu, gdzie się modlił), *a idź z nimi, nic nie wątpiąc, bom ich posłał*. Piotr tedy z góry zeszedłszy, do tych trzech Korneliuszowych

posłańców, przemówił do nich: *Oto ja jestem, którego szukacie; co za przyczyna, dla której przyszliście?* Wtenczas, opowiedzieli św. Piotrowi poselstwo swoje od Korneliusza i rozkaz anioła, iżby się do niego udali. Z trzema więc tymi posłańcami poszedł do Cezarei Piotr. Korneliusz w domu swym na przybycie tak dostojnego gościa, zebrał wszystkich swych krewnych, powinowatych i znajomych, a gdy się zbliżał do jego domu książę Apostołów, wyszedł na spotkanie i upadł do nóg św. Piotrowi. Apostoł podniósł go, mówiąc: *i ja sam jestem człowiekiem.* Następnie opowiedział Korneliusz św. Piotrowi widzenie i rozkaz anioła. Książę Apostołów nauczając tych wszystkich, którzy u Korneliusza się zgromadzili, ochrzcił ich.

Korneliusz więc z całym domem swoim, pierwszym był z pogan, którzy w Jezusa Chrystusa uwierzyli i ochrzcili się. Zaraz po tym opuścił służbę wojskową i ze św. Piotrem, gdy tenże cudownym sposobem uszedł z Jerozolimy z rąk Heroda, chodził po rozmaitych miejscach. Św. Piotr wyświęcił go na biskupa w Cezarei. Na tej pracy apostolskiej, wielu pogan do wiary Jezusa Chrystusa nawróciwszy, zasnął w Panu. Dom, w którym mieszkał i ochrzcił się z rodziną swoją w Cezarei, przebudowano na kościół. Dzień jego błogosławionej śmierci, w Kościele łańskim obchodzi się 2 lutego, w greckim 13 września.

UWAGI

1. Ten poganin zawstydzia niejednego katolika, który ani się nie modli ani jałmużny nie daje. Człowieka dobrej woli Pan Bóg nigdy nie opuszcza i choćby innego nie było sposobu, anioła posyła do człowieka, który chce być zbawionym. Modlitwa i miłosierdzie dla ubogich, szczególnie podoba się Bogu i takim ludziom Pan Bóg coraz większych łask udziela. Ten tylko bywa potępionym, kto zbawionym być nie chce. Zbawienie człowieka zależy od dobrej woli człowieka a wtenczas, i na łasce Boskiej nie będzie mu zbywało. Pan Bóg sam człowieka bez człowieka stworzył, ale człowieka bez człowieka tj. bez jego dobrej woli i pracy z łaską Boską około swego zbawienia, zbawić nie może.

2. Chwalić w tym poganinie posłuszeństwo rozkazowi anioła. Jak tylko anioł polecił mu, iżby posłał do Joppy po św. Piotra, natychmiast to zrobił. Posłańca Bożego jako samego Boga słuchał. Posłańcami Bożymi od Chrystusa do ludu chrześcijańskiego są biskupi i kapłani. Kto ich słucha, samego Jezusa słucha, kto ich nie słucha, a nie słuchając, nimi gardzi, ten gardzi samym Jezusem. Rozważ chrześcijanie, czy zawsze posłusznym jesteś twemu proboszczowi, twemu kaznodziei, twemu spowiednikowi? Czy to wszystko, czego oni nauczają, tak przyjmujesz i wypełniać się starasz, jakby to ci sam Pan Jezus zalecił? Czy wszędzie i zawsze jesteś z należnym uszanowaniem dla kapłanów? Czy o nich zawsze z uszanowaniem jako o twoich przełożonych i ojcach duchownych mówisz?

3. Na modlitwie, Korneliuszowi anioł rozkaz a wolę Boską oznajmił. Na modlitwie św. Piotr miał widzenie, które go pouczyło o nawróceniu pogan do Jezusa Chrystusa. Na modlitwie chrześcijanin prawdziwy otrzymuje od Boga oświecenia, umocnienia i pociech łaski; oświecenia, co i jak ma robić, umocnienia w dobrym, pociech w uciskach i utrapieniach życia. Modlitwa dla chrześcijanina jest szkołą w której nauczycielem miłości Jezus Chrystus, a on sam uczniem cierpliwości i pokory, dwóch szczególnie cnót, które i jemu samemu życie nawet przy wielkich troskach i bolesnych zawodach znośnym a poniekąd słodkim sprawiają i jego samego dla drugich miłym czynią. Módl się i pracuj i cierpliwie w pokorze serca jako za grzechy swoje karanie tu doczesne krzyże i krzyżyki znoś, a choć się oczom ludzkim wydawać będziesz nieszczęśliwym, w sumieniu spokojnym a więc w duszy szczęśliwym będziesz.

Ks. Władysław Wierciszewski, *Żywoty Świętych*. Tom pierwszy. *Wieki prześladowania*. Kraków. NAKŁADEM AUTORA. W drukarni Wł. L. Anczyca i Spółki. 1880, ss. 62-69. (a)

Przypisy:

(1) Dwa były miasta tej nazwy. Jedno, o którym wyżej, zbudowane przez Heroda Wielkiego, który kazał niemowlęta pozabijać, chcąc Zbawiciela świata nowonarodzonego zabić, ojca Heroda Antypy, który się naśmiewał z Pana Jezusa, zbudowane w Palestynie nad brzegami Morza Śródziemnego, na miejscu na którym pierwiej stała wieża Stratonu i na cześć cesarza Augusta Cezarea tj. Cezara miastem nazwane. Drugie miasto Cezarea Filipowa tak nazwane od drugiego syna Heroda Wielkiego Filipa i dla odróżnienia od pierwszego miasta, leżało u stóp Libanu, wspomniane w Ewangelii z powodu pytania, które św. Piotrowi zadał Pan Jezus tymi słowy: *Kim powiadają być ludzie Syna człowieczego?* (Za kogo mają ludzie Syna człowieczego?).

(2) Był on z tych pogan, którzy porzuciwszy bałwochwalstwo, żyjąc pomiędzy izraelitami, wszystkie przepisy i obrzędy Mojżeszowe zachowywali, okrom obrzezania.

(3) Joppa, miasto w Palestynie nad brzegiem Morza Śródziemnego, niegdyś stolica biskupia, port, z którego na morze popłynął prorok Jonasz, uciekając do Tarsu przed Bogiem, który mu kazał iść do Niniwy, wielkiego i stołecznego miasta Asyrii, nad brzegiem Tygru, i wzywać do pokuty i nawrócenia mieszkańców tego miasta.

(a) Por. 1) F. J. Holzwarth, *Historia powszechna*. a) [Jezus Chrystus, Zbawiciel świata](#). b) [Zburzenie Jerozolimy](#). c) [Ostatnie objawy duchowe starożytnego poganizmu](#). d) [Pierwotna literatura chrześcijańska](#). e) [Herezje. Gnostycyzm. Ireneusz, Tertulian, Klemens Aleksandryjski, Orygenes](#). f) [Manicheizm. Laktancjusz. Arianizm, św. Atanazy, św. Hilary z Poitiers](#). g) [Wymowa chrześcijańska w IV wieku. Bazyli Wielki, Jan Chryzostom, Ambroży](#). h) [Św. Augustyn. Pelagianizm. Św. Hieronim](#). i) [Odrodzenie ludzkości](#).

2) [Pisma mężów Apostolskich, Klemensa Rzymskiego, Ignacego i Polikarpa biskupów, przy tym Dzieje męczeństwa dwóch ostatnich i List do Diogneta](#). Z oryginału greckiego przełożył i uwagi przydał biskup Kacper Borowski.

3) Bp Kacper Borowski, Doktor św. Teologii, [O Kościele, Tradycji i Piśmie świętym w świetle nauczania Ojców Apostolskich](#).

4) Ks. Piotr Skarga SI, a) [Pierwsze 354 lata historii Kościoła świętego wyjęte z "Rocznych dziejów kościelnych" kardynała Cezarego Baroniusza](#). b) [O jedności Kościoła Bożego pod jednym pasterzem i o greckim i ruskim od tej jedności odstąpieniu, oraz Synod Brzeski i Obrona Synodu Brzeskiego](#). c) [Żywoty Świętych Starego i Nowego Zakonu na każdy dzień przez cały rok](#).

5) Bp Michał Nowodworski, a) [Literaci pogańscy w pierwszych wiekach chrystianizmu](#). b) [Chryścianizm w walce z poganizmem](#).

6) Dr. J. Scheiwiller, [Zarzuty pogańskie przeciwko chrystianizmowi, czyli Apologia wiary w pierwszych wiekach](#).

- 7) Ks. Jan Badeni SI, a) *Filozof chrześcijański z II wieku, święty Justyn męczennik.* b) *Św. Cyprian Kartagiński i karność Kościoła w III wieku.* c) *Św. Cyryl Biskup Aleksandryjski i walka o Bóstwo Chrystusowe w V wieku.* d) *Życie św. Ignacego Loyoli, założyciela zakonu Towarzystwa Jezusowego.*
- 8) Kardynał M. Wiseman, *Fabiola. Powieść z czasów prześladowania chrześcijan w roku 302.*
- 9) Kwintus Septymiusz Florens Tertulian, *Preskrypcja przeciw heretykom.*
- 10) Św. Cyprian, Biskup Kartagiński, a) *O modlitwie Pańskiej (Liber de oratione Dominica).* b) *O śmiertelności (Liber de mortalitate).* c) *O uczynkach miłosiernych i jałmużnie.* d) *O cierpliwości.* e) *O jedności Kościoła katolickiego (De Catholicae Ecclesiae unitate).*
- 11) Św. Augustyn Biskup, Doktor Kościoła, *Pisma katechetyczne. (Początkowe nauczanie katechizmu. Mowa o Symbolu do katechumenów. Wiara, nadzieja i miłość. Wiara i uczynki. Chrześcijańska walka).*
- 12) Św. Fulgencjusz, Biskup w Ruspe, *O wierze czyli o regule prawdziwej wiary do Piotra.*
- 13) Św. Wincenty z Lerynu, *Pamiętnik (Commonitorium). Rozprawa Pielgrzyma o starożytności i powszechności wiary katolickiej przeciw niezbożnym nowościom wszystkich kacerzy.*
- 14) Ks. Antoni Krechowiecki, a) *Errata historii co do Papiestwa w kolei wszystkich wieków. Studium krytyczne.* b) *Nauki niedzielne. Skład Apostolski według Ewangelii i Ojców Kościoła.*
- 15) Ks. Walenty Gadowski, *Nauka Kościoła. Wybór orzeczeń dogmatycznych Kościoła katolickiego i jego praw kanonicznych.*
- 16) Ks. Prof. Dr Maciej Sieniatycki, Rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego, *Dogmaty wiary św. Ignacego, biskupa Antiocheńskiego. (Na podstawie jego autentycznych listów).*
- 17) O. Marin de Boylesve SI, *Papieże pod cesarami rzymskimi.*
- 18) Ks. Dr Józef Umiński, *Teksty źródłowe do nauki dziejów Kościoła.*
- 19) Bp Władysław Krynicki, a) *Dzieje Kościoła powszechnego.* b) *Sobór Watykański.* c) *Modernizm.*
- 20) Historia święta Starego i Nowego Testamentu według nauki Kościoła Świętego Rzymskokatolickiego, *Ustanowienie widzialnej Głowy Kościoła.*
- 21) Ks. Władysław Wierciszewski, *Żywoty Świętych. Tom pierwszy. Wieki prześladowania.*
(Przyp. red. **Ultra montes**).

([HTM](#))

© **Ultra montes** (www.ultramontes.pl)

Cracovia MMXXIII, Kraków 2023